

גמ"ר 1954/10/15 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד שרון אריאל חבוקוק

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו
גמ"ר 1954-10-15 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' חבוקוק

לפני כבוד השופט אריה זרזבסקי
המאשימה המבקשת:
נגד

פרקליטות מחוז תל אביב פלילי ע"י עוה"ד ג'נט ד'ודג'

הנאשם המשיב:
שרון אריאל חבוקוק ע"י עוה"ד דני רונן

החלטה תמצית הבקשה:

הבקשה שבפני עניינה בבקשת המאשימה להביא עדות הזמה של מומחה מטעמה, שיסתור לטענתה, את טענת עד ההגנה ומהנדס התאורה, מר אלכס גולדין (להלן: "מומחה ההגנה") (חוות דעתו סומנה נ/47), וזאת בשל כך כי חוות הדעת הומצאה לידי התביעה ביום 16.6.19 לאחר סיום פרשת התביעה ובעיצומה של פרשת ההגנה וכל זאת לפי סעיף 165 לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

הנאשם מואשם בכתב האישום בעבירה של גרם מוות ברשלנות, עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 יחד עם סעיפים 64 ו-40 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, אשר התבטאה בין היתר באי שימת לב לדרך, אי ציות לתמרורים שמופיעים בכיוון נסיעתו ואי בלימת רכבו בזמן. כמו כן הנאשם לא אפשר למנוח להשלים את חציית מעבר החצייה בבטחה כמתחייב בחוק וזאת למרות שבכיוון נסיעתו מוצבים רמזור 707 מהבהב ותמרור 306 המורים לו לעשות כן. הנאשם נהג ברכב במהירות שאינה מתאימה לתנאי הדרך ו"העיקף" את המנוח למרחק של 17 מטרים ממעבר החצייה. הנאשם לא הבחין כלל במנוח בשום שלב שלפני התאונה עד שפגע בו ו"העיפו" כתוצאה מהתאונה נפטר המנוח ביום 28.7.15.

בישיבת הוכחות יום 6.6.16 הגיע להעיד עת/1 רס"ב אלי צמח בוחן התנועה אשר היה במקום התאונה. כמו כן, ביום 20.8.17 העיד עת/3 מפקח רועי שפיגלר. בישיבת הוכחות יום 20.6.18 העיד עת/1 הנאשם ובישיבת הוכחות יום 17.2.19 העיד עת/2 הוא המומחה תאורה שאת עדותו מבקשת המאשימה להזים.

טיעוני ב"כ הצדדים:

לטענת ב"כ המאשימה בהמצאת החוות דעת של עד ההזמה, רפ"ק צביקה מוזס, ראש מחלק חקירות תנועה, במשטרת ישראל מחוז תל-אביב, יתאפשר בידי ב"כ המאשימה לסתור את חוות הדעת של מומחה ההגנה לפיה נטען כי קיים כשל

מובנה בתאורת הרחוב במקום התאונה הגורמת לאשליה אופטית לנהג. כמו כן, טוענת ב"כ המאשימה כי לא צפתה את הטענה הנ"ל מראש ולא נערכה אליה שכן טענה זו לא נטענה כלל בהודעת המשיב במשטרה ולאורך כל שלבי הבאת הראיות, מהמענה לכתב האישום, בחקירת עדי התביעה ובעדותו של המשיב עצמו והועלתה אך ורק לראשונה בעת הגשת חוות דעת מומחה ההגנה.

בטיעוני התנגדותו של ב"כ הנאשם שהוגשו לבית המשפט טוען ב"כ הנאשם כי התביעה יכולה הייתה לצפות את אותה טענה לעניין כשל תאורת הרחוב במקום התאונה שכן טענה זו הוטחה בפירוט רב בפני עד התביעה המומחה, אלי צמח, וזאת ביום 6.6.16 והתובעת ניסתה ללא הצלחה לסתור טענה זו בחקירתה החוזרת. כמו כן בניגוד לטענת ב"כ המאשימה כי חוות הדעת הומצאה רק ביום 16.6.19, כעולה מדיון הוכחות מיום 19.9.16 הודע לבית המשפט ולמאשימה שבידי הנאשם מצויה חוות דעת של מומחה לתאורה ועל כן יכלה ב"כ המאשימה כבר אז לבקש לצרף עדות מומחה בשלב עדויות התביעה ובטח שלא לוותר על עדותה של מהנדסת התנועה שנמנתה עם עדי התביעה בכתב האישום.

זאת ועוד, עולה כי ניסיון התביעה הינו לבצע מקצה שיפורים ולנהל את המשפט מחדש והכל לאחר תום שלב ההוכחות וכמו כן המדובר בעד מומחה חדש שאינו נמנה כלל עם עדי התביעה בכתב האישום.

בתגובה להתנגדות ההגנה השיבה ב"כ המאשימה כי אין משמעות להבאת עדי הזמה כפתיחת המשפט מחדש, תיקון כתב האישום וניהול פרשת ההגנה מחדש ואין מקום לפרשנות ב"כ המשיב שכן החוק והפרוצדורה ברורים. זאת ועוד, הסניגור נמנע מלהציג לעדי התביעה את חוות דעתו של מר גולדין וכן אף העיד כי לא רצה להעביר את חוות הדעת למאשימה בשנת 2016.

בהמשך הגיש ב"כ הנאשם ביום 4.10.19 בקשה לאפשר לו להגיש תגובה לתגובת המאשימה וכך גם ביום 6.10.19 הגישה ב"כ המאשימה בקשה להגיש תגובה לתגובה הנוספת של המשיב ומיד לאחר מכן וביום 10.10.19 הגישה ב"כ הנאשם בקשה לאפשר תגובה שניה על תגובת המאשימה ומתייחס לסעיף 85 לחסד"פ בעניין הכללת רשימת כל עדי התביעה בכתב האישום וביכוח עם ב"כ המאשימה האם הסעיף חל על עדות הזמה וראיה המנויה בסעיף 165 לחסד"פ.

דין והכרעה:

סעיף 165 לחסד"פ שכותרתו "ראיות נוספות מטעם התובע" קובע כי:

"בית המשפט רשאי להרשות לתובע להביא ראיות לסתור טענות העולות מראיות ההגנה ואשר התובע לא יכול היה לצפותן מראש, או להוכיח עובדות שהנאשם חזר בו מהודייתו בהן לאחר סיום פרשת התביעה."

העולה מן הסעיף, כי הבאת עדי הזמה לא מותרת אלא במקרה שבו התביעה לא יכלה לצפות מראש את טענות ועדויות ההגנה, אין הסעיף מאפשר הבאת עדות הזמה, שכל מטרתה חיזוק ראיות התביעה. מכאן עולה כי בית המשפט יאפשר לתביעה להביא עדות הזמה רק מקום שהעלתה הסנגוריה טענת הגנה חדשה אשר לא היה ביכולת התביעה לצפותה

באופן סביר מראש (ראה קדמי, **על סדר הדין הפלילי**, חלק שני, [מהדורה מעודכנת], תשס"ט-2009, ע"מ 1558).

לפי סעיף 165 לחסד"פ על בית המשפט לבחון האם היה **דבר מה בראיות ההגנה שהתביעה לא יכולה היתה לצפות מראש**. המבחן הראוי לבחינת סוגיה זו הוא **מבחן הצפיות**. שימוש במבחן הצפיות יש לשאול האם יכולה הייתה התביעה לצפות את דרך מהלכה של ההגנה, האם הראיות שעלו מעדויות ההגנה הן ראיות שהיו צפויות לעלות- האם כפועל יוצא מהראיות שעלו בפרשת התביעה ואם בכלל.

כמובן שאין המדובר בידיעה פרטנית וממוקדת, **אלא בידיעה כללית** כזו המסכלת את אלמנט ההפתעה. ראה ר"ע 178/87 **אהוד גת נ' אליהו גת**, תק- על 87 (2), 579 שם נאמר כי: "**השופט הציב לעצמו את המבחן הנכון והמקובל כאשר הכריע בבקשה על פי אלמנט ההפתעה**" (ראה בש 2469/02 מחוזי חיפה ניתן ביום 15.5.02).

בת"פ (מחוזי- חיפה) 114/01 **מדינת ישראל נ' יצחק** (ניתן ביום 8.5.03) דחה בית משפט את בקשת המאשימה, שהוגשה מכוח סעיף לחסד"פ 165, לאפשר העדתו מחדש של המומחה מטעם ההגנה (שהעיד בנוגע לכשל הטכני ברכב כגורם לתאונה) ובאמצעותו להביא עדות הזמה בדרך של עימות העד עם חוות דעת של מומחה מטעם התביעה.

בית משפט הגיע למסקנה כי הגרסה שמסר העד המומחה מטעם ההגנה בחקירתו הנגדית אינה מפתיעה וכבר מתחילת ההליך המאשימה יכלה לצפות טענה כזו, נימק החלטתו בין היתר כי, ב"כ המאשימה קיבל את חוות הדעת של ההגנה לידיו מבעוד מועד והתכוון לחקירת העד. אם מצא בחוות דעת זו פרט שהוא בר מחלוקת הראוי להתברר בפני מומחה נוסף מטעמו היה על ב"כ המאשימה להעלות טענה זו בראשית עדותו של המומחה ועוד בטרם החלה חקירתו הנגדית.

בחנתי את טיעוני הצדדים והראיות שהובאו עד לשלב זה ואני סבור כי **אין בחוות דעתו של מומחה ההגנה דבר שיש בו כדי להפתיע את התביעה או להיות בלתי צפוי מבחינתה** ובמה דברים אמורים:

כעולה מעדות ההגנה של הבוחן אלי צמח בפרוטוקול דיון יום 6.6.16 עולה כי נשאל שאלות והוא נחקר באשר לנושא הסנוור ובעיית התאורה הנטענת ברחוב (ראה ע"מ 10 לפרו' שו' 5-33).

זאת ועוד, גם כאשר נחקר הנאשם על ידי ב"כ המאשימה באשר לשאלת הסנוור בפרו' יום 20.6.18 (ע"מ 420 שו' 14-26), קרי, מלכתחילה התבססה הגנתו של הנאשם וכמו כן באמצעות בא כוחו על הוכחת הכשל בתאורות הרחוב על ידי הבאת חוות דעת מומחה מטעמו וזה קו ההגנה שנקט בו הסניגור מתחילת הדרך (ראה גם כעולה מדברי הסניגור מיום 31.10.18 ע"מ 428 שו' 18-19).

למעלה מן הצורך, אף בדיון יום 31.10.18 התנהל דיון ארוך בין ב"כ הסניגור וב"כ המאשימה באשר להעברת טיוטת חוות הדעת כולל כל הנתונים עליהם מתבסס המומחה ולבסוף ניתנה החלטת בית המשפט עליה בתום הדיון הנ"ל (ראה ע"מ 424-434).

בנסיבות אלה לא הייתה כל סיבה לתביעה להיות מופתעת מהעד המומחה שהוא למעשה פועל יוצא לקו ההגנה עליו נשאל כבר עד התביעה מר אלי צמח וזאת כאמור ביום 6.6.16.

סיכום:

לאור כך אני דוחה את בקשת ב"כ המאשימה להתיר לה להביא את עד ההזמה, כאשר ברי כי אני קובע כל עמדה באשר למשקלה של עדות המומחה מטעם ההגנה ובית המשפט ישקול את טענות הצדדים בבואו להכריע בדיון.

המזכירות תעביר עותק ההחלטה לצדדים.

**ניתנה היום, כ"ח תשרי תש"פ, 27 אוקטובר 2019,
בהעדר הצדדים.**